

SLOVENEK

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6-50
za en mesec " " " 2-20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V upravljanju mesečno K 1-50

Inserati:

Enostolpna petitvrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna petitvrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izveniš nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Ollo bobnenje.

Tržaško »Edinost« je zopet nekaj popadlo. Reva ima zmiraj hude skušnjave, kadar svobodomiselnost časopisje pod kakšno pretvezo zažene vesoljno vpitje zoper katoličanstvo. Tako je bilo, ko je bil Ferrer obsojen, tako je zdaj, ko je škof Nagl na Dunaju izdal nek dekret glede katoliških društev. Za »Neue Freie Presse« in »Arbeiter-Zeitung« je taka prilika kakor nalašč, da skušata izvesti iz pepela iskro, ki naj bi v »klerikalni« Avstriji užgala kulturni boj. Koliko je bilo zadnji dve leti že takega pisanja! In vse skupaj ni bilo nič vredno, tako da se pameten človek samo ironično nasmehne, kadar zopet bere take fraze. Toda »Edinost« — ta pa smatra vse to za resno. Zato je tudi zdaj pricapljal za glasilo judovske vefinance in za notorično ateistično »Arbeiterico« in tlači posebno krvave antiklerikalne klobase.

»Edinost« je vsa iz sebe samega veselja, ker se more znesti nad škofom Naglom, ki ji leži zelo v želodcu. Pravi, da ji je »prišlo veliko zadoščenje«. Ko smo ta naslov brali, smo mislili, da je vlada v Trstu ustavila magistratovo ljudsko štetje. No, tega bi »Edinost« najbržeje ne bila smatrala za tako veliko zadoščenje kakor to, da se »katoličani« na Dunaju puntajo zoper dekret škofa Nagla glede katoliških društev. Oglejmo si čisto mirno, kako stvari stoje in kaj »Edinost« fantazira.

Škof Nagl je, kakor smo že poročali, v nekem dekretu bistveno to odredil, da morajo vsa društva dunajske škofije, ki se imenujejo »katoliška«, zaprositi za potrjenje svojih pravil ordinarijat, nadalje morajo ordinarijatu vsako leto o svojem delovanju in premoženjskem stanju poročati, morajo svoje publikacije vedno poslati ordinarijatskemu arhivu, se ne smejo brez dovoljenja ordinarijata razdružiti, vsak župnik mora katoliška društva v svoji župniji obiskovati in dekani imajo pri kanoničnih vizitacijah obračati svojo pozornost tudi na društveno življenje, društva imajo stopiti v dijecezanske zveze, vsa duhovščina pa jih ima podpirati, gojiti in, kjer treba, nova ustanavljati, zlasti za mladino.

Kaj pa je »Edinost« iz tega naredila? »Da katoliki ne smejo snovati nikakega društva, ako niso prosili ordinarijat za dovoljenje, brez dovoljenja

ordinarijata ni smeti tudi nobenega društva razpustiti!« To je pa nekaj čisto drugega kakor to, kar je škof Nagl odredil. Škof Nagl je svoj dekret izdal v prvi vrsti gnan po razmerah, ki vladajo na Dunaju med krščanskimi socialci. Dunajske razmere so ta dekret rodile. Na Dunaju so se med krščanske socialce polagoma vstulili ljudje najrazličnejših teženj in nazorov. Krščansko-socialna stranka sama ni konfesionalna, ampak le politična; kdor priznava njen politični program, sme z njo sodelovati in v političnem oziru stranka tudi ne sprejema direktiv od cerkvene oblasti, kakor je to tudi pri nemškem centru. Vse drugačna pa je stvar, če gre za nepolitična društva in za taka politična društva, ki se izrečno imenujejo katoliška in poudarjajo, da varjejo katoliške interese. Tu ima pa cerkvena oblast brez dvoma besedo. Če se osnuje kako politično ali nepolitično društvo, ki si izrečno prisvaja ime katoliško, tedaj je gotovo, da gre tu predvsem za interese katoliške vere, za njeno obrambo, za njena načela, skratka: društvo daje članom direktive v tej ali oni stvari na podlagi katoliških načel, v smeri katolištva, v zmislu katoliške vere in morale. Vse pa, kar se na katoliško vero in moralo nanaša, spada samo po sebi pod kompetenco cerkvene oblasti; to je odnekaj veljalo; kar obstoji katoliška Cerkev, so škofije to oblast izvrševali in jo vedno bodo. Če iz tega stališča je bil škof Nagl opravičen svoj dekret izdati. Če bi se bil n. pr. pri nas tak dekret izdal, bi se noben človek ne bil razburil. Če se kakšno društvo imenuje katoliško, če ima za namen katoliško izobrazbo, ali pa če je politično, če torej hoče vplivati na zakonodajo v katoliškem zmislu in katoličane v to svrhu politično organizirati, potem je vendar kot beli dan jasno, da se ima ravnati po direktivah katoliške cerkvene oblasti, katere prva dolžnost je varovati katoliške interese in katoličanom v tem oziru navodila dajati. Društva to tudi smejo, vendarle pod vrhovnim nadzorstvom ordinarijata. Društva se lahko popačijo in zgrešijo, cerkvena oblast je potem dolžna društvo zopet na pravi tir spraviti ali pa katoličane posvariti, da to društvo ni več katoliško. Verniki so se po tem tudi vsikdar ravnali.

Zakaj pa potem na Dunaju tak vik in krik? Zato ker so se izvestni elementi, ki korakajo s krščansko-socialno stranko — dejansko ali pa le navidez — polastili tudi nekaterih prvot-

no res katoliških društev, so pa katoliško firmo obdržali, da bi s tem delali zase vodo in katoličane slepili. Ti elementi so: Schönerejanci, antisemiti, »krščansko-socialni« nemški nacionalci, protičeški hujskači, liberalci, Verganijevci itd. V tako družbo se je zdaj tudi »Edinost« postavila. Tem Vsenemcem, svobodomislecem in nacionalcem Naglov dekret seveda ni ljub, ker ne bodo mogli več katoličanov na svoj nekatoliški katoliški lim loviti. Naglov dekret je zato prava božja dobrotja za Dunaj in za vse krščansko-socialno gibanje. Zdaj šele bo mogoče potisniti iz katoliških vrst vse tiste koristolovce in temne elemente, ki so ostale korumpirali.

Čemu se je zdaj »Edinost« postavila na stran schönerejanskih elementov, teh kričačev in aranžerjev protislovenskih izgredivov?

»Edinost« je, kakor smo že naglasili, dekret bistveno potvorila. Katoličani lahko snujejo znanstvena, stanovska, zabavna in druga društva, kolikor se jim ljubi; le društva, ki se izrečno imenujejo katoliška in zasledujejo katoliške interese in imajo katoliška načela za podlago, so določilom dekreta podvržena. To pa je samo po sebi umevno. Drugič pa dekret nobenega »katoliškega« društva ne sili, da se mu podvrže. Ako noče, tedaj ordinarijat samo pribeje, da to društvo po krivici nosi ime katoliško, tako društvo pa potem tudi ne sme računati na podporo duhovščine in pravi katoličani se ga bodo seveda ogibali. Zato je neumno, če »Edinost« tuli za »Prešo«, da je škof Nagl »ogrozil razum in svobodno voljo.« Vsak po Naglovem dekretu lahko, kar se tiče cerkve, tako misli in dela kakor je poprej; če pa hoče veljati za katoličana, oziroma za katoliško društvo, se mora kakor katoličan podvreči cerkvenim naredbam in stvarih verskega in moralnega značaja. Če ne, pa naj se ne imenuje katoličana, društvo naj sname katoliško firmo, posamezniki pa naj izstopijo iz Cerkve, če je nočejo poslušati. »Si quis ecclesiam non audierit...« Pisanje »Edinosti« glede razuma in volje je torej le kvasanje.

Prav isto velja tudi glede tega, da hoče škof Nagl duhovnike vzgojiti za »denunciante«. Nadzorstvo v verskih in moralnih rečeh se ni denunciantstvo. Sicer pa škof Nagl govori tudi o podpiranju društev od strani duhovščine in taka podpora vsled sodelovanja je mogoča le, če društvo res v katoli-

škem zmislu dela. To pa je seveda treba kontrolirati. Taka kontrola se vrši v vseh društvih, od strani države, od strani društvenega vodstva itd. Liberalci, zlasti pa soc. demokratje naj rajši pogledajo v lastna društva, kako tam vsak ječi pod terorizmom centrale!

Končno pa »Edinost« zopet milodoneče poje o »nesrečnem boju za načela«. Prvič vprašamo, ali niso ravno načela in sicer liberalna njej ta članek narekovala? Ali ni ravno ona šla s tem zopet v boj za vse tiste različne principe »svobodnega mišljenja«, za katere se v tem članku toliko ogreva? Drugič pa: kaj neki ta reč spada v premišljevanje o Naglovem dekretu? Jeli škof Nagl s tem dekretom »spravil interes cerkve in vere v odvisnost od politike?« Ravno narobe! Pokvaril je veselje tistim nekrščanskim »antisemitom« vsenemcem in Verganijevci, ki so s katoliško versko firmo varali ljudi, da so jih politično izrabljali. »Verski čut trpi škodo!«, javka »Edinost«. Ali ni ravno nasprotno res? Verski čut se le okreplja in pogloblja, če se katoliška društva tesneje navežejo na cerkev. Seveda: katoliški verski čut, ne pa »verski čute«, za katerega gre v boj »Edinost«, sklicujoč se na »Arbeiter Zeitung«.

Kar se »punta« zoper škofa Nagla tiče, naj se »Edinost« le pomiri. Puntajo se tisti, o katerih je cerkvena oblast dobro vedela, da se bodo in je dekret vendarle izdala. Je čisto prav, da se puntajo. Puntajo se smeti v krščansko-socialnih vrstah. Prišel je namreč svež veter, ki jih bo v zrak razpihal. Da jim to ne godi, je naravno. Če se pa — »Edinost« punta, to pač nobenega človeka ne vznemirja.

Kako skrbje za nas.

Veliki prijatelji »Slovenskega kluba« okoli »Narodnih Listov« sovražijo čez vse »Slovenski klub«. Kakor kažejo zadnji pojavi Kramarjevih »Narodnih Listov«, so pričeli mladočehi nasprotovati tudi kulturnim zahtevam Slovencev. »Narodni Listy« namreč pišejo med drugim:

»Ministrski predsednik baron Bienerth se je posvetoval z dr. Šusteršičem in z dr. Korošcem očitno o tem, da se začasno ustanovi italijanska pravna fakulteta na Dunaju. Načelnik proračunskega odseka, dr. Chiari, je obljubil Italijanom, da se bo o tem predlogu razpravljalo in da se bo poizkusilo ga rešiti, predno prične proračunski odsek razpravljati proračun;

nem boju so se prsti trdno zagreblji v oedejo in ko je začutil, da se ta ne da premakniti, je hotel zbežati, ker je mislil, da ga je razsrjeni mrlič sunil od sebe; pol nezavesten od strahu je omahnil in padel v naročje Salamanki, ki je ravno stopila skozi vrata.

Očetje domovine so kmalu prišli obiskat Lopezinka; v delavnici zbrani so sklenili napraviti gospodu Lopezinu časten pogreb, kakor se spodobi za tako junaško smrt. Vse cerkvene obrede so zavrgli, ne kakor da so nepotrebni, ampak kakor da so nečastna stvar, in eden izmed njih, ki je kazal v svojih pesteh čudovito prepričevalnost, je rekel:

»Lopezin mora biti pokopan kakor republikanec!... Federalci ne rabijo nobenih bilj... Ali veste, državljani, kaj pravijo ti črnuhi, kadar pojejo pri pogrebu?...«

In z norčavim obrazom je začel oponašati slovesno pogrebno petje.

To je bil pogrebni govor za nesrečnega Lopezina; njegovo truplo je ostalo samo in nihče ni zmolił zanj ene same molitve, nihče ni potočil ene same solze. Ko je prišla ura pogreba, so ga sturje očetje domovine položili v krsto, obrobjeno z rdečo barvo republike, in spreved se je začel pomikati na pokopališče.

LISTEK.

P. L. Coloma:

Juan Miseria.

Povest. — Iz Španskega prevel E. T. (Dalje.)

Naenkrat potrka nekdo na vrata; Lopezinek se zdrzne, kakor da je od krogelje zadet, a obstane nepremično in dija topo proti vratom. Odpreti si jih pa ni upal; zdelo se mu je, da preži zunaj smrt in hudič na dušo in telo nesrečnega bolnika. Hotel je zavpiti na pomoč, a brezmejni strah mu je zaprl usta; šele ubiti glas majhnega zvonca, ki ga je zaslišal s ceste, je njegovo razburjenost nekoliko zmanjšal in zaslutil je, čegav bi bil ta pozni obisk. Naglo je stopil k vratom in odprl okence; zapadil je pri bledem svitu zvezd temne obrise tovornih oslov.

»Martin!... Martin!...« je zajecjal Lopezinek; trepetal je kakor šiba na vodi.

»Dober večer, gospod Jožef,« se začuje hripav glas z ulice.

Lopezinka je minil ves strah, ko je zaslišal ta glas, namesto tega pa se ga e polastilo neko razburjenje čisto druge vrste.

»Stopi notri, hitro!« je zajecjal in v naglici je pustil okence odprto. »Ali so vreče že tukaj? ... Prižgi žveplenko, ampak pazi se... pazi!«

V delavnico je vstopil nato zamorec velikanske postave in silnih mišic; ognjen je bil v plašč iz slabega sukna. V tistem času so se na vseh republikanskih prireditvah z njim izkazovali, v dokaz bratovske ljubezni, ki je začela družiti že vsa plemena v Španiji. Na Lopezinkov migljaj je prižgal petrolejko, ki je visela s stropa. Za njim je vstopil oslar; ko ga je Lopezinek zagledal, je postal še bolj razburjen. Naglo je odprl majhno srambo, ki je bila zraven delavnice; v kotih je bilo razmetano vse vprek usnje, stara kopita, podplati in krpe od starih čevljev; drugače je bilo prazno, samo smeti je bilo vse polno, kakor povsod, kjer leži stara ropotija dalje časa nakopičena.

»Kam odložimo?« vpraša oslar.

»Semkaj,« odgovori Lopezinek.

»Ali bo šlo?«

Zamorec pomoli svojo debelo glavo skozi duri, se ozre po srambi in reče na kratko:

»Bo!«

In začel je odkladati z oslarjem tisti ječmen, vsega skupaj kakih petindvajset mernikov, ki so jih pripeljali na oslih v ravno toliko vrečah. Oslar je

nalagal vreče zamorec na rame, ta jih je prenašal notri, Lopezinek pa je stal pri vratih med delavnico in kletjo ter svetil. Ko je šel zamorec zopet enkrat mimo, je Lopezinek hitro pokazal na oslarja in rekel:

»Ali kaj vé?«

»Ničesar ne!«

»In kapitan?«

»Se je precej vrnil z barke in bo zdaj že v Kadizu.«

»Ali kaj sumi?«

»Ničesar.«

Stvar je bila hitro odpravljena in oslar je odšel z živalmi domov. Lopezinek je varno zaklenil vrata od kleti in tudi od delavnice in prav nič se mu ni videlo, da kaj misli na umirajočega očeta, ko jo je krenil z zamorcem v široke ulice, kjer je prebival krojač, ki je bil tajnik republikanskega kluba.

Proti jutru se je vrnil domov in jutranja svetloba mu je dala toliko poguma, da se je upal iti v očetovo spalnico; a na pragu je prestrašen obstal... Luč na mizi je še gorela, na postelji je ležalo Lopezinovo truplo, oči izdrtje od silne groze, usta skrivljena kakor za kletev in izpod razvlečene oedeje so molele sključene noge.

Lopezinek ni mogel prenesti strašnega pogleda. Miže je stopil k postelji, da bi zakril očetovo obličje; pa v smrt-

obenem je pa naglašal, da prej ne bo dopustil razpravljati o italijanski fakulteti, dokler se ne zagotovi mirna in gladka rešitev te zadeve, s katero se bavi državni zbor že nekaj let, in sicer tako, da se doseže pred rešitvijo sporazumljenje z vlado, z Nemci, s Slovenci in z Italijani. Bienenrth dela zdaj na to, da se doseže tak kompromis. Vse pa kaže, da nameravajo klerikalni Slovenci zopet diverzijo v proračunskem odseku in najbrže računajo na to, da jih bodo Čehi brezpogojno podpirali. Sodimo, da prav tolmachi intencije narodno svobodomiselnih čeških poslancev, če zagotavljamo, da ti poslanci iz splošnih in načelnih razlogov z ozirom na češke visokošolske zahteve niso voljni sodelovati pri obstrukcionistični taktiki klerikalnih Slovencev v odseku ali v zbornici proti kakšni visoki šoli in bodisi tudi italijanska visoka šola. Odkrito, odločno in jasno bodi to naprej povedano klerikalnim Slovencem, ker je zadnji čas, da se jim tozadevno zakliče odkrita beseda. Češki poslanci so siti, da bi služili dr. Šusteršiču v njegovih akcijah. Če hočejo gotovi češki poslanci slediti klerikalnim Slovencem, jih ne moremo ovirati, da škodujejo koristim češkega ljudstva, osobito pa češkim visokim šolam in bi zelo obžalovali, če bi se še bolj utrdilo razmerje gotovih čeških poslancev s slovenskimi klerikalci, dasi jih loči široko morje naziranj in koristi.

Umevno, da je tako pisarjenje »velikoslovanskih« »Narodnih Listov« vzbudilo splošno pozornost, nam pa pokazalo, da vodi »Narodne Liste« skrajno grda lastnost, ki ji pravimo sebičnost. Nočemo polemizirati s tistimi egoisti, ki diktirajo smer »Narodnim Listom«, ker se to, kar je grdo, obsodi samo po sebi. Navesti hočemo le, kaj da pišejo o tem nekateri nemški listi.

»Reichspost« pravi med drugim, da so napadli Slovence »Narodni Listy« zelo surovo in pristavlja:

»Spominjati se moramo čeških zmagoslavij klicev ob ustanovitvi »Slovenske Unije«, da popolnoma umevamo izpremembo. Kar so svoj čas nazivali navdušen, skupen boj proti »zistemu«, to je danes diktatura, škodovanje lastnega ljudstva in nekdaj solidarnost loči danes široko morje naziranj in koristi...«

»Arbeiter Zeitung« piše: »Da, časi »Slovenske Unije« so že davno in popolnoma minuli.«

»N. Fr. Presse« pa objavlja pred izvlečkom »Narodnih Listov« daljši članek, v katerem naglašajo, da se mora boj proti Slovencem za laško fakulteto izvojevati, češ, da dr. Šusteršič ne sme postati diktator državnega zbora.

Zanimivo je, kako si zopet enkrat razni ljudje ubijajo glave — za nas. Naši poslanci se še niso posvetovali o tem vprašanju po zopetnem sestanku državnega zbora, a gospodje okoli »Narodnih Listov« slišijo travo rasti in že oddajajo izjave, za katere jih ni nikdo vprašal in ki učinkujejo tem smešneje, ker je evidentno, da se vsebina teh izjav razume sama ob sebi. Jugoslo-

vani niso bili niti trenutek v dvomu o stališču g. dr. Kramarja v tej zadevi in resnično ni razumeti, čemu se razburja njegovo glasilo. Jugoslovani se pa sploh to pot niso obrnili niti do enega samega češkega poslanca za podporo v fakultetnem vprašanju. Skrb »Narodnih Listov«, da bi se kljub temu pojavila taka podpora, daje tedaj misliti. A nočemo se dalje pečati s tužnimi mislimi »Narodnih Listov«. Hočemo le konstatirati, da bodo po naših informacijah Jugoslovani odločili še tekom tega tedna v fakultetnem vprašanju in da celo slovensko in hrvaško ljudstvo pričakuje s polnim zaupanjem odločilni glas poslancev »Slovenskega kluba«.

Zrtve med slovenskim dijaštvom.

Stajersko, 20. januarja 1910.

Kar smo že zdavno slutili, se je žal prerano uresničilo. Slabi sadovi pogubonosnega radikalnega dijaštva se pojavljajo na srednjih šolah stajerskih. Prve žrtve so dijaki iz ptujske in mariborske gimnazije. V Ptujju so izključili enega gimnazijca Skazo, v Mariboru pa osmošolca Kovačiča in sedmošolca Dečka. Zapeljani od radikalnega dijaštva, katerega prvak je slavni »Slovenec« in radikalni narodnjak mariborskega učiteljskega dr. Pifko, so smatrali mladi dijaki za svojo narodno dolžnost, da širijo med dijaško mladino lepe nauke narodnih radikalcev. »Rešujmo domovino« so klicali nerazsodni mladeniči in začeli sklicavati shode slovenskih gimnazijcev, da te pouče, kaj da misli narodni radikalec o veri, o narodnosti, o klerikalcih itd.

Kovačič, Dečko in Skaza so sklicali tak šod v Ptujju; povabili so drugošolce, tretješolce itd. v gostilno. Kumoval je shodu, možda namesto dr. Pifka, odvetnik dr. Fermevc, ki vedno poudarja, da stoji nad strankami. Nemški dijaki so jih opazovali in vse tiste zapisali, ki so se udeležili shoda. Kovačič kot delegat iz Maribora je imel glavno besedo. Govoril je o verskem vprašanju, o narodnih radikalcih, zakaj so se ti ločili od Triglava in Slovenije itd., kar pa smo že slišali od Pifkovega šolanja sem pivkati med dijaštvom. Čudimo se le, kako je prišel celi govor v roke učiteljskega zbora mariborskega! Na podlagi tega govora so dijake izključili. Kolikor smo izvedeli, je bil Kovačič do zadnjega leta nepokvarjen, marljiv, vesten, izvrsten dijak, ki se ni vmešaval v take otročarije. Tovarišja ga je zapeljala in fant je žrtev razmer; zadeti so pa najboljše njegovi pridni starši in spoštovanjanja vredni oče.

Učiteljska zbornica v Mariboru in Ptujju bi morala pač uvaževati dejstvo, da so mladeniči zapeljani, a poklicati bi morali na odgovor druge. Ali je mogoče v Mariboru celo slovenski profesor zahteval izključitev? Slabe izkušnje imamo.

Bilo je že baje več slučajev na gimnaziji, ko so prišli dijaki v sitnosti in kazni, ker so se vedli proti šolskim postavam. Narodni radikalec so jih

vabili, dr. Pifkovi oprode so jih poučevali o veri; če je prišla zadeva pred konferenco, je neki dr. Pifko zveržil hrbet in molčal, ne da bi našel sploh besedice v zagovor zapeljanih dijakov.

Iz teh vrst v lepem objemu z mariborskim nemškutarstvom je šla tudi hujskarija proti odločnemu slovenskemu prof. Majcenu. Majcen se je umaknil, na njegovo mesto na učiteljske je prišel dr. Pifko. Kako veselje v kraljestvu Izraela! Zlasti Narodna stranka, učiteljstvo in radikalno dijaštvo se je bahato ponašalo z zmago nad klerikalnim zmajem. Mi smo bili tihi, ker smo vedeli, s kom bodo osrečeni učitelji. Predobro in prehitro so spoznali dr. Pifka! Razmere so postale na učiteljsko neznesne, kar dr. Pifko prav vestno sekundira slavnemu slovenskemu ravnatelju Schreinerju, katerega narodnost je pač že povsod znana. Samonemški napisi na učiteljsko so le njegovo delo. Schreiner in dr. Pifko pomagata sedaj spodrivati slovensko učiteljstvo iz naših slovenskih šol. O tej zadevi bodemo še govorili, za danes pribijemo le, da sta velika Slovenca na željo nemškutarjev vstopila pri zadnjih izpitih dve nemški učiteljski moči za slovenščino, dasi niste ničesar znali, niti pismeno, niti ustmeno. Zanimivo je še povrh, da ti nemški učiteljski moči niste niti bili iz njihovega zavoda. To je tista pravičnost, to je isti narodni radikalizem, katerega zagovarja dr. Pifko!

× × ×

Da smo danes to napisali, dolžni smo naši slovenski mladini. Dolžni smo slovenskim staršem, da opozorimo pravočasno na ta pogubonosni radikalizem, ki zahteva samo žrtve, obrodi pa le narodno mlačnost in osebni egoizem. Zrtve tega radikalizma so omenjeni dijaki; škodo imajo le slovenski starši, škodo bodo čutili pa dijaki še v poznejših letih. Dr. Pifko jih ne bo rešil iz zagate, ne bode jim pomagal.

PREPREČEN NAPAD NA PRESTOLONASLEDNIKA. — ZAROTO VODIL PRINC JURIJ?

»Vossische Zeitung« poroča: Leta 1909. so se vršila pogajanja z Rumunijo, da jo obišče prestolonaslednik Franc Ferdinand. Zaupna poročila avstrijskemu zunanjemu ministrstvu iz Bukarešta so pa odsvetovala obisk, češ, da se nekaj pripravlja proti prestolonasledniku. Koncem meseca marca se je pa doglano, da je pisal bivši srbski prestolonaslednik Jurij nekemu Francescu Deffelicu iz Pariza pismo, v katerem mu nasvetuje napad na avstrijskega prestolonaslednika in mu svetuje, naj pobezne po napadu čez Ogrsko. Srbski princ mu je obenem nakazal 500 cekinov. Na Dunaju so zato sklenili, da se prestolonaslednikov obisk preloži. Septembra leta 1909. so zaplenili neko pismo, v katerem se zahteva načrt krajev, kjer so se na Moravskem vršile takrat velike vojaške vaje, ki se jih je udeležil tudi nemški cesar. Pismo z dne 25. julija 1909, ki so je zaplenili, slove: »Ljubi Giovanni! Pišem ti danes, da še enkrat

vprašam, če nisi nič o Francescu čul. Ne verujem, da je postal izdajalec, ker drugače bi ne bil več prost. A kam je izginil. Ali je pobegnil v Turčijo ali še dalje. Znal bomo držati svoje prisege. Septembra bo zbranih več nemških svinj na Moravskem; tem bolje. Enega gotovo zadenemo, upajmo, da pravega Kandlja. Tvoj Vincencio.«

Septembra 1909 je dobila avstrijska obmejna straža brzovaj, po katerem naj bi se izvršil napad popoldne, ko dojde prestolonaslednik v Bukarešt. Z avtomobilom sta se peljala Deffelicu in neki Giovanni v Sinaj, kjer naj bi Deffelicu usmrtil avstrijskega prestolonaslednika. Njegov tovariš naj bi ga bil čakal na cesti v smeri proti Prededu. Takoj po napadu sta nameravala pobegniti čez mejo na Ogrsko. Ob 4. popoldne so aretirali Deffelicuja, našli so pri njem nabit Browningov samokres, pisem ni imel nobenih. Njegov sotovariš je pobegnil, ker je čakal le malo časa nanj. Nadaljni zaplenjeni spisi dokazujejo, da je imel vse niti zarote v rokah srbski princ Jurij...«

Tako piše »Vossische Zeitung«, ki nosi seveda vso odgovornost za istinitost tega senzačnega odkritja.

Dunajska »Reichspost« pravi glede odkritij lista »Vossische Zeitung«, da je srbski princ Jurij svojčas aranžiral atentat na avstrijskega prestolonaslednika Franca Ferdinanda, da je bil »Reichspost« ta material že pred enim letom na ponudbo, da se je pa prepričala, da se gre za čisto navadne potvorne dokumente, kakor se jih v Srbiji veliko producira. »Reichspost« pravi tudi, da kompetentne oblasti o dogodkih, kakor jih »Vossische Zeitung« opisuje, nič ne vedo.

Dnevne novice.

+ Iz pravosodne službe. Pravosodni minister je premestil deželno-sodnega svetnika Rudolfa Persche iz Cerknice v Ljubljano, sodnika Ivana Šinkovec iz Ilirske Bistrice v Radovljico, sodnika Valentina Levičnika iz Ljubljane v Cirknico in imenoval avskultanta dr. Antona viteza Pantza za sodnika v Ilirski Bistrici.

+ Novi zakon glede gospodinj. Švica je sprejela postavbo, ki določa, da pripada zakonski ženi tretjina moževega dohodka kot odškodnina za njevo delo v gospodinjstvu. Žena ima nadalje pravico do tretjine moževega premoženja in sme z njim poljubno razpolagati. Ta postavba je zategadelj tako važna, ker se je potom nje vprvič v evropski postavodaji določilo, koliko je gospodinjsko delo žene v lastni rodovini vredno. Postavba je z ozirom na posebne moderne socialne razmere primerna.

+ Korespondenca »Zentrum« je priobčila nesramne osebne napade na dr. Šusteršiča. Vsaka dostojna korespondenca bi take osebne napade vrgla v koš, da pa jih je priobčila korespondenca »Zentrum«, je najslabše izpričevalo zanjo. Na take izbruhe sploh ni vredno odgovarjati, ker bruhajo ljudje, ki bi radi pili na naše stroške. Z nesramnosti sploh ne polemiziramo.

Prvi je korakal federalce z belordečo-zeleno zastavo, na kateri so bile pod framasonskimi znamenji zapisane te besede:

Republika ali smrt!

Za njim so šli štirje federalci s krsto, ki je bila pregrnjena s pisanim prtom; s krsto je viselo čvetero rdečih trakov, ki so jih držali drugi štirje strankini poglavarčki; korakali so s smešno slovesnostjo in se ozirali zmagovito in grozeče na vse strani po osuplih sosedi.

Za temi so šli po štirje in štirje drugi republikanci; imeli so živordeče zavrtnice, znamenje stranke. Zadnji so šli tisti štirje strankarji, ki so celo stvar priredili; mogli bi jih imenovati sramežljive republikance. Korakali so prav pri uličnem hodniku, držali so se pol resno, pol na smeh, kakor da čutijo, kako smešna je vsa ta norčija; to so bili pastirji, ki so gonili na pašo in izkoriščali ovčice, ki so stopale pred njimi.

Ta grozna maškarada smrti je prehodila več ulic in se je razšla na pokopališču.

Lopezinek je bil povsod zraven in je vodil vso priredbo z neomajnim mirom. Samo enkrat ga je zapustila ta ponarejena hladnokrvnost: ko je šel pogreb mimo one kleti, kamor je spravil ječmen; tje je vrgel neki federalce brezbržno ravno pred vrata cigaretne ogreke. Lopezinek je razburjen skočil nanj in ga hitro z vso močjo poteptal.

Nihče se ni zmenil za ta dogodek, ki je na veliko pomenil.

XI.

Razum častilakomnosti, kateri je služil Lopezinek z vsemi svojimi močmi, sta gospodarili njegovim mislim še dve strasti: lakomnost po denarju in maščevalnost.

Ko mu je oče umrl, je bil naenkrat popolnoma brez podpore: tisti zlati studenec, ki je vzdrževal njegovo rodoljubno postavbo, je usahnil, ko so začela mirovati ona kopita, ki jih je tolkanj zaničeval. Lopezinek je opazil, da je skrival oče pod zglavje precej težek lonček, v katerem je moral biti denar; toda če ga je hotel najti, bi moral stopiti v sobo, kjer je oče izdihnil, dotakniti bi se moral one postelje, na kateri je umiral in gotovo tudi svojega neusmiljenega sina preklinjal, ker mu je odrekel mirno smrt; stikati bi moral po onem skrivališču, ki ga ni oče nikomur izdal, samo da kaj prihrani za nevhvaležnega sina. Ze ob ti misli so se Lopezinku vsi lasje zježili, in kar zdelo se mu je, kakor da ga grabita dve koščeni roki za suknjo, da mu iztrgata zaželjeni zaklad. Tako je praznoverni strah vendarle premagal lakomnost, in Lopezinek se ni mogel napraviti, da bi poiskal očetove prihranke.

Potem je mislil, da bi se poprijel kakšnega dela, pa nobenega ni znal; samo nekaj v otročjih letih je izdeloval mišnice in jih prodajal sosedom. Lopezinek je iskal svéta v zgodovini, a ni našel nobenega slovečega moža, ki bi se bil v prostem času pečal z napravljanjem mišnic; to mu je vzelo pogum, da je te naklepe opustil.

Toda sila, ki je šest čut človeka, je Lopezinku poostrila um in mu vdihnila rešilno misel, ki je njegov lačni želodec kmalu podprla. Tisti večer je govoril v klubu o združevanju, in prosvetljeni poslušavci so mu navdušeno ploskali. Na koncu je porabil priliko za to, da je poizkusil uresničiti svoj načrt, rekoč:

»Zakaj trpi človeštvo? — Zato ker ne sliši mojega glasu in se ne združuje... Tako je, državljani, v združenju je moč: Vis unita fortior!«

Omikani poslušavci so vsi iz sebe ploskali in neki federalce je zavihtel svoj klobuk na govorniški oder in vzkliknil:

»Ta človek je v resnici velik!... Govori francosko tako kakor španško!...«

»Tovariši,« je nadaljeval Lopezinek, »ustanovimo vsi federalci skupaj društvo za medsebojno podporo... Skrinjica bo sprejemala darove tovarišev in ključ bo varno spravljen v mojih rokah; v to skrinjico bodo padali doneski bogatinov in beračev. Torej kadar pride kak federalce v stisko vsled boleznih ali kake druge nezdode, mu ne bo treba hoditi beračit za košček kruha okoli ošabnih bogatinov, ki strežejo revežu vsi brez izjeme z brcami, ampak ta skupni zaklad mu bo zagotovil življenje. Ravno tako, kadar zapusti kak federalce ta svet, da vrne svoje telo zemlji, iz katere je narejeno, bo zagotovil ta skupni zaklad obstanek

*) Latinsko: »Združene moči so silnejše.«

ubogi vdovi in sirotam, ki ostanejo zapuščene kakor vrbčki, ki jih je neusmiljeni pobalin oropal očetove ljuubezni... Da, državljani!... Ta filantropična ideja —, ta človekoljubna misel ni nič drugega kakor medla senca fansterna one človekoljubne zadruge, ki jo mislim ustanoviti po naukih velikega Furiéja, kadar plameneča baklja prosvete popolnoma razsveti vaše duhove.«

»Živio državljan Lopez!... Živio Falansperro!... Živio Furié!« so vpili federalci v največjem navdušenju.

To človekoljubno idejo so sprejeli vsi z rodoljubnim ognjem. Skrinjica se je nevidoma polnila in ključ je uspešno opravljal svojo službo v rokah prosvitljene ustanovnika te človekoljubne družbe: čez tri dni se je Lopezinek že postavil z novim gosposkim klobukom, lakastimi čevlji in imenitnim širokim plaščem.

Za enkrat je bil zadovoljen s tem novim dohodkom, ki je za njegove potrebe zadoščal in še več ko zadoščal. Zdaj je prišla na vrsto druga skrb: Kako bi izlil vse svoje sovraštvo nad Janezom in Marijano. Možje, ki vodijo veliko politiko, so po navadi tesno zvezani z malimi politikami; ta zveza je skovana pogostoma iz nepoštenosti, spletke in včasih tudi iz hudodelstev; taka je dostikrat lestvica, po kateri so priplezali do svojih visokih mest. Tudi Lopezinek je imel med imenitnimi politikami prijateljev in zato je prav lahko na Janezovo obravnavo tako vplival, da je imela zadeti nedolžne obtoženca

pa naj bodo potem izvirne ali pa ponatisnjene. Nesramnost je v vsakem slučaju smrdeča in z ljudmi, ki se mažejo s podlimi lažmi in zlobnimi zavijanji, je najbolje, da se nima nič opravka. Preziranje takih ljudi in njihovih bolnih izbruhov je najboljši odgovor.

Škof Krapac proti »Pokretu«. Časniki zabeležujejo vest, da je škof dr. Krapac proti uredniku »Pokreta« dr. Ivanu Lorkoviću vložil tožbo, ker je »Pokret« pisal, da je za znano Bathyanyjevo interpelacijo o imenovanju zagrebškega koadjutorja dr. Bauerja plačal Krapac 10.000 K.

Katoliška hierarhija. V Evropi je po najnovejši statistiki po latinskem obredu 47 kardinalov, 2 patriarha, 114 nadškofov, 496 škofov, 17 eksemptnih opatov (dioceseos nullius), 9 apostolskih vikarjev. V številni ostale kontinente šteje katoliška cerkev 50 kardinalov, 13 patriarhov, 297 nadškofov, 1257 škofov, 22 eks. opatov. Tej hierarhiji je podložnih: 285.912.838 katoličanov, od katerih jih je v Evropi 182.437.522, in sicer 177.385.844 latinskega in 5.051.678 orientalskega obreda. — V Aziji je 5.422.641 katoličanov, in sicer 4.559.865 latinskega in 862.776 orientalskega obreda. — Afrika šteje 2.681.740 katoličanov, 2.641.740 latinskega in 40.000 orientalskega obreda. Amerika pa 86.996.513 katoličanov, od teh 86.651.513 latinskega, 345.000 orientalskega obreda. V Avstraliji je 8.371.422 katoličanov, vsi latinskega obreda.

Domoljuba» štev. 1 dopošljemo novim naročnikom zanesljivo koncem tega tedna.

K imenovanju tržaško-koprškega škofa vlek gosp. Andreja Karlina, izrekamo iskren čestitke vsi slovenski organizaciji, bivši učenci orglarske šole v Ljubljani. — Josip Sicherl, tč. tajnik društva organistov.

Krvavo dejanje se je v soboto zvečer, 21. t. m. zgodilo v Trstu v pisarni paroplovne družbe »Dalmatia«, ki je blizu poslopja c. kr. državne gimnazije. Okolu 6. ure zvečer so bili vsi uradniki v pisarni pri svojem poslu. V tem je vstopil v pisarno Emilij Robba, nadzornik težakov prekladavcev omenjene družbe. Šel je mimo uradnikov v drugo sobo, kjer je bil ravno Hektor Peric, ravnatelj agencije omenjene družbe, pri telefonu. Uradniki v drugi sobi so slišali, kako je vzkliknil Peric: »No, ne igra se! Odložil samokres!« Komaj je izrekel te besede, kar počli par strelcev. Uradnik Gino Carlini steče proti kraju, odkoder so zadoneli strelci. Komaj je bil na vratih druge sobe, kar zopet počita dva strela. Uradniki so videli nato kako se je Gino Carlini ves prepaden obrnil nazaj proti njim, se zaletel v stekleno pregrado, skočil čez njo in stekel van na cesto, kjer se je zgrudil na tla; bil je ustreljen v leva pljuča. Vsi uradniki so nato prestrašeni zbežali van na cesto. Takoj so poklicali zdravniško pomoč. Ko je policijski nadzornik vstopil v pisarno k telefonu, našel je Perica in Robba mrtva v krvi na tleh, Peric s prestreljenim srcem, Robba pa s prestreljeno glavo. Obe trupli so prepeljali v mrtvašnico k sv. Justu, ranjenega Carlinija pa v VI. oddelek mestne bolnišnice. — Vsem se zdi čudno, kako je mogel pokojni Robba storiti kaj takega. Bil je sicer udan pijači, a vendar ni bilo med njim in

smrtna sodba. Ko je bilo njegovo grdo sovraštvo s te strani sito, je začel stikati za Marijano, ki je bila v samostanu dozda varna pred njegovim preganjanjem.

Da bi svoj namen dosegel, je rekel Lopezinek v klubu: »Ako hoče napredek človeštva storiti korak naprej, mora iti čez razvaline teh samostanov, ki niso nič drugega kakor brlogi hinavščine in zagrizenosti.« Z druge strani pa je napel v revolucionarni zvezi vso svojo moč, dokler se mu ni posrečilo izsiliti sklep, da se podero trije samostani, med temi tudi oni, v katerem je živela Marijana.

Septemberska revolucija je zopet dokazala, da tisti, ki ne znajo zidati, iščejo časti v tem, da podirajo: tako se je zgodilo, da so izginila ta tri poslopja, tako velika in tako lepa; ostali pa so trije obširni prostori posuti s kamenjem in opeko. Na prvem prostoru, tam kjer se je povsod kazal oni rakov napredek, s katerim so se septemberski uporniki tako bahali, tam so postavili drog z napisom: Trg napredka. Na drugem prostoru, tam kjer so uropali tuje imetje, kjer so se pregrešili proti pravici združevanja in oskrunili tuj dom, tam se je bralo: Trg svobode. Na tretjem stavbišču, tam kjer je moč »remagala pravico, lopovstvo poštenost, in nered red, tam so postavili čulovito točni napis: Trg revolucije.

(Konec prihodnjic.)

pokojnim Pericem nikakega sovraštva. Splošno mnenje je, da je Robba po nesreči zadel Perica, potem pa v zmešnjava ustrelil Carlinija in sebe. Morda bo preiskava rešila uganko. Hektor Peric je bil star 40 let in je živel sam s sestro; bil je zaročen. 24-letni Carlini zapušča mlado ženo in enega otroka; pokojni Robba pa ženo in štiri sinove.

Nadučitelj izginil. Iz Koča v Ziljski dolini je izginil daleč na okrog znani nadučitelj A. Martinjak. Martinjak je bil kljub svojemu slovenskemu imenu strasten Nemecur in se je v tem slučaju jasno pokazalo, da imajo precej prav oni, ki trde, da so najboljši material za renegatstvo slabotnejši. Martinjak je vzel namreč s seboj razen svoje mesečne plače, še denar iz hranilnice »Südmarke« in najbrže še več tujega denarja, ker je bil kot »zaujni mož« v več društvih. Nešteti upniki so zarubili njegovo zapuščeno imetje. Martinjak je bil tudi v občinskem odboru in zastopnik deželne zavarovalnice proti požarom.

Celovec šteje po zadnjem ljudskem štetju 25.865 civilistov in 2500 vojakov, skupaj 28.365 oseb. Leta 1900 so našeli 21.630 civilistov. Prebivalci so se torej pomnožili za 4235 oseb.

Stalni pokoj je dovoljen č. g. Ludoviku Škufca, župniku v Kranjski gori.

Iz zdravniških krogov se nam piše: Na prihodnjem občnem zboru društva zdravnikov na Kranjskem v soboto, 28. t. m., bo primarij dr. Gregorič stavil predlog, da se ustanovi podporna zaloga za bolne in onemogle zdravnike. Ker je stvar zelo važna, je pričakovati obilne udeležbe.

Pozno je začel Minole dni so iz Pisarovine v zagrebško bolnišnico pripeljali nekega 103 leta starega kmeta, ki dosedaj še nikdar ni imel opraviti ne s sodnikom ne z zdravnikom. Sedaj pa se je stregel s sosedom in bil pri tem ranjen ter se na svojo starost seznanil z zdravniki in sodniki.

Čudno obnašanje generala. V Varaždinu je minole dni general baron Wauer inspiciral 10. domobranski huzarski polk. Pri hrvatskem domobranstvu je službeni jezik hrvaški in so se tudi častniki v službenih prijavah nasproti generalu posluževali hrvaščine. Toda ta jih je pričeni s polkovnikom surovo nahrulil: »Kaj ne znate hrvatsko ali nemško? Ali mislite, da jaz vaš hrvaški jezik razumem!« Na pripombo, da je hrvaščina službeni jezik, je zarobantil, da to njega ne briga. Čudno!

Aretiral so na Reki tržaškega vlomilca Jurija Brandstätterja.

Velik požar je izbruhnil v soboto v Korminu. Začeli so goriti različni skednji, napolnjeni s slamo, in velika mizarska delavnica Riharda Colugnati. Ogenj je šla gasiti najprej domača garnizija, poklicali so na pomoč tudi goriške ognjegašce, ki so pa prišli strašno počasi in so, ko so hoteli začeti gasiti, zapazili, da brizgalna — ne funkcioniira. Ogenj se je kljub temu saj lokaliziral.

Slov. katol. akad. društvo »Dan« v Pragi. Danes se vrši, kakor nam javlja danes došla dopisnica, v veliki dvorani društva Arnošta z Pardubic (Voršiloká ulica) tretji redni občni zbor katol. akad. društva »Dan«.

Šlajerske novice.

Socialni tečaj v Št. Ilju v Slov. goricah se je pričel v nedeljo, dne 22. januarja v tamošnjem »Slovenskem Domu«. Predavanja so se pričela ob 3. uri popoldne; otvoril jih je g. dr. Hohnjec z razvitim kršč. soc. programa. Ob 4. do 5. ure je predaval nadrevizor gosp. Pušenjak o točki: »Kmečko vprašanje«; od 5. do 6. ure pa g. dr. Hohnjec o »veri in narodnosti«. Dvorana »Slov. Doma« je bila natlačeno polna šentiljskega slovenskega ljudstva in zastopnikov iz drugih obmejnih župnij. Za danes, ponedeljek 23. januarja, so na sporedu sledeča predavanja: Ob 9. uri predpoldne: Ustava, politično življenje, dr. Korošec; ob 10. uri: sadjarstvo, profesor Majcen; ob 11. uri: združništvo, Pušenjak; ob 2. popoldne: vinarstvo, profesor Majcen; ob 3. popoldne: naseljevanje Slovencev in del zgodovine, prof. dr. Kovačič; ob 4. uri: krščanska organizacija; ob 5. uri: sklepní govor. — Tečaj je priredila Slov. kršč. soc. zveza.

Pazite Slovenci! Sveta Kungota zg., Svečine, Sv. Kungota spodnja in drugi kraji, ki so severno od Maribora s St. Iljem še v slovenskih rokah, vzbujajo Nemcem posebno veliko slast, da bi jih čim prej Slovincem požrli. Zdaj skušajo celo v Zg. Sv. Kungoti za popolnoma slovensko prebivalstvo ustanoviti Südmarkino podružnico. Glavni na-

men jim je pokupiti slovenska posestva. 15. t. m. so zborovali v Kungoti pri do nosu zadolženem gostilničarju Mayerju, ki se časih tudi Slovincem prijaznega dela. Vodil je zborovanje Lah Pascolo, ki bi pač ne imel preveč povišanja svoje maslo na solnce nositi. Drugi junak je posestnik Hercog, človek, ki je noč in dan pijan. Članov imajo že 150. Slovence opozarjamo, naj se v tem že zelo demoraliziranem kraju ustanovi kakšno društvo!

Deželni šolski svet je odobril otvoritev slovenskega otroškega vrta v Kozjem in od »Slovenske Straže« ustanovljenega otroškega vrta v Šmarjav pri Jelšah.

Deželnosodni svetnik Martinak v Mariboru je imenovan za nadsvetnika v Gradcu.

Umrl je v soboto 21. t. m. v Frankolovem 85 letni Tomaž Bezenšek, ki je bil nad 55 let cerkveni ključar in ob 50 letnici te svoje častne službe dobil višjepastirsko pismeno priznanje. Blagemu možu sveti večna luč!

Ljubeznjiva hči. Maria Belina iz Slak je posestvo prepustila svoji omoženi hčeri Počivavšek, toda pod pogojem, da bo gospodinjstvo še vedno ona naprej vodila. Ker je pa hči oblastno nastopala, je prišlo do preprirov. Hči se je naposled polastila popirjev, ki so materi zagotavljali gospodinjstvo v hiši. Mati je hotela hčeri popirje iztrgati, hči jo je pa hudo ugriznila. Morala bo za to seveda odgovor dati pred sodnijo.

Umrl je v Radgoni posestnik Kavčič, očel mariborskega kanonika Jakoba Kavčiča.

Na cesti iz Celja v Laško je neznanec napadel posestnika Košca iz St. Ruperta pri Laškem. Potepuh se mu je pridružil, nato pa ga zgrabil za vrat, potegnil nož in pretil, da ga zakolje, če mu ne izroči denarja. Košec se mu je pa iztrgal iz rok in zbežal. Neznanec je tekel za njim, pa se je potem splašil, ko so ga zagledali delavci na drugem bregu Savinje. Orožništvo ga še ni izsledilo.

ODSTOP NAČELNIKA GENERALNEGA ŠTABA.

Nasproti poročilom, da namerava odstopiti načelnik generalnega štaba, baron Konrad pl. Hötzendorf, izjavlja »Reichspost«, da so dotična poročila izmišljena.

NOVI NEMŠKI POSLANIK V BELGRADU.

Nemški poslanik v Belgradu je postal legacijski svetnik v. Griesinger.

ČILSKI DREADNOUGHTI.

Čilska vlada naroči meseca aprila v Londonu dva 26.000-tonska dreadnoughta.

Ljubljanske novice.

Ij **S. K. S. Z.** ima jutri ob pol 8. uri zvečer sejo v »Unionu«. Odborovi člani naj to na znanje vzamejo.

Ij **Opozarjamo** na jutrišnje predavanje g. dr. Jos. Malca. Predavanje se začne ob pol osmih zvečer v S. K. S. Z.

Ij **Lep večer** je priredilo delavstvo tobačne tovarne ljubljanskemu prebivalstvu preteklo soboto. Letošnja predpustnica je bila vredna sovrstnica predpustnicam prejšnjih let in izborna obiskana. Časopis belgrajskih manir je hotel prirediti škodovati, pa se mu ni posrečilo. Pokazalo se je le, da nima nobenega vpliva. S svojim napadom na pošteno delavstvo pa je ogorčil marsikoga, da je prihitel na zabavo in se med veselimi ljudmi imenitno zabaval. Delavstvo je zopet spoznalo svoje prijatelje in neprijatelje. O prireditvi smo čuli od vseh strani splošno hvalo ter tobačnemu delavstvu na tej sijajno uspeli prireditvi prav odkritosrečno čestitamo.

Ij **Društvo katoliških delavk** nam je napravilo večeraj v »Rokodelskem domu« prav zabaven večer. Najprej nas je spravil v dobro voljo g. društveni predsednik L. Smolnikar, ki nam je povedal par »predpustnih«. Nato nam je zapel društveni zbor par pevskih točk s znano vztrajnostjo in spretnostjo, katero smo pri tem zboru navajeni. Posebno zadnja pesem »Dekleta in gospodične« je vzbudila veliko življenja med občinstvom zaradi svoje kmične vsebine. Nazadnje so uprizorile članice igró »Lahkomiselna Minka«. Igra se je prav dobro igrala; da, lahko rečemo, v društvu je nekaj igralk, ki bi delale čast marsikakemu mestnemu gledališču.

Ij **Shod c. kr. državnih uradnikov in učiteljev**, se je vršil večeraj dopoldne v »Mestnem Domu« ter bil precej dobro obiskan. Otvoril ga je in mu tudi predsedoval g. Lilleg, kot predsednik akcijskega odbora drž. uradništva, ki se je osnoval 11. t. m. in ki ima nalogo

zastopati in braniti zadeve in pravice c. kr. drž. uradništva. Pozdravil je navzočega državnega poslanca Josipa Gostinčarja, z dežele prišle kolege in ostale ter predlagal, da se da duška zvestosti od cesarja s trikratnim slavlilicom vladarju, kar se je tudi zgodilo. Referirala sta o zahtevah uradništva dr. Marn in profesor Reisner. Referenta sta bila jako nesrečno izbrana, ker sta zagrizena liber. strankarja. Pri takih zadevah naj bi nastopal gospodje, ki se odlikujejo po treznejšem mišljenju in imajo nekoliko večji ugled. S takimi strankarskimi referenti se stvar morda nehoté napravlja tako, kakor bi bila inscenirana strankarsko agitatorično, kar pa nikdar biti ne sme, ker je prizadeto vse uradništvo. Drugič želimo referentov, ki niso eksponirani na tako žalosten način, kakor sta večerajšnja referenta. To naj se drugič vsekakor resno uvažuje! Na shodu sta bili soglasno sprejeti sledeči resoluciji: 1. V »Mestnem Domu« zbrani državni uradniki in učitelji najno prosimo odsek državnih uslužbencev v avstrijskem parlamentu, da izvrši čim prej zakonski načrt o uredbi časovnega napredovanja, izenačenje aktivitetnih dokladov, veljavnih za mesto Dunaj, s strankskimi prejemki na Dunaju službujočih vojaških gažistov in te načrte predloži v parlamentu, ki ga prosimo, da te predloge najnimu potom obravnava in uplva na visoko vlado, da vse te zakone v najkrajšem času predloži v najvišje odobrenje. — 2. V »Mestnem Domu« zbrani državni uradniki in učitelji opozarjamo vlado na dejstvo, da je po ljudskem štetju z dne 31. decembra 1910. v Ljubljani brez vojaštva veliko nad 40.000 prebivalcev in da ji zakon iz leta 1907. o ureditvi aktivitetnih doklad odmerja z novim letom v desetletju, ko je imela pod 40.000 prebivalcev, Z ozirom na neznosne draginjske razmere v Ljubljani, ko je uradništvo nujno potrebno gnotne pomoči, prosimo vis. vlado, da v najkrajšem času uvrsti Ljubljano v I. plačilni razred aktivitetnih dokladov z veljavnostjo od 1. januarja 1911. — Na to se je oglašil k besedi navzoči državni poslanec Jožef Gostinčar, ki je izjavil: Ko je vlada predložila v državnem zboru službeno pragmatiko, se je mislilo, da se bo rešila in da bo nastal končno red. Stvar pa se vleče in videti je, kot bi vlada sama zavlačevala vso zadevo. Poslanec Prochaska je v državnem zboru predlagal, da se časovno napredovanje izloči iz službene pragmatike ter da stopi že s 1. januarjem 1911. v veljavo. Odsek za državne uslužbence, čegar član je govornik, je začel takoj tozadevno razpravljati. Odsekovi se je udeležila tudi vlada in tedanji notranji minister Haerdtl pa je izjavil, da brez službene pragmatike ni mogoče odobriti predloga Prochaska. Kljub temu je odsek prešel v podrobno razpravo, nakar se je delo odkazalo pododsekom. Mogoče je, da bosta sedanji notranji in finančni minister bolj naklonjena kot Haerdtl. Če pa bodo pri novi vladi nastale iste težkoče, potem ne kaže, drugega kot kolikor mogoče hitro rešiti službeno pragmatiko. Haerdtl se je skliceval tudi na slabi finančni položaj države ter na razne državne potrebščine. Toda ureditev uradniškega vprašanja spada ravno tako med državne potrebščine. Mnenja, da se mora rešiti to vprašanje, je tudi »Slovenski klub«, ker ni lepo za vlado in je tudi mučno za uradništvo, da mora vedno prositi. Govornik izraža na to mnenje, da bi se aktivitetne doklade ne določevale po številu prebivalstva, temveč po draginjskih razmerah posameznega kraja, kajti gotovo je, da se v marsikaterih manjših mestih živi dražje kot v večjih. Uradniška organizacija naj bi napravila statistiko o draginji v posameznih krajih, kakršna se je n. pr. pri tobačnem delavstvu izborna obnesla. Dotični zakon je treba revidirati in gotovo bi se vršila revizija, ako bi se od uradništva samega storilo omenjeno. Kar se tiče uvrstitve Ljubljane v I. razred, bodo slovenski poslanci gotovo za to, kot so bili takrat, ko je bil fin. minister Koritowski, in je Ljubljana prišla v II. razred. Glavna opora vsem tem zahtevam pa je brezdvomno solidarnost uradništva. V parlamentu se lahko sklene kar hoče, brezuspešno pa je vse, ako gosposka zbornica ni za to in vlada zakona ne predloži v sankcijo. Poslanci »Slovenskega kluba« so za ureditev uradniškega vprašanja, toda vlada bo brzkone nasprotovala, sklicujoč se na fin. razmere. Toda do uredbe državnih finančnih razmer mora tudi končno priti. — Izvajanjem državnega poslanca Gostinčarja je sledilo živahno odobranje, na kar je predsednik prebral še brzojavne in pismene pozdrave iz Kranja, Kočevja, Trebnja, Kamnika in društva račun. uradnikov v Ljubljani. Na to se je shod zaključil.

Lj Pesek so metali v oči včeraj popoldne v gostilni pri Česnovarju na Dolenski cesti. Bil so to liberalci, ki so imeli tamkaj svoj volivni »shod«. Prišlo je v gostilno nekaj ljudi, ki so sli na izprehod z rodbino ter par znanih liberalnih agitatorjev, pa je bil shod. Profesor Reisner je prosil navzoče, naj uvažujejo trud liberalnih govornikov, ki hodijo po Ljubljani in odkrivajo — »resnice«. Rekel je, da bo Ljubljana imela tako mestno gospodarstvo, kakršne može bodo poslali volivci v občinski svet. Temu iz srca tudi mi pritrjujemo. Prebral je tudi odstavek »Slovenčevega« poročila o dr. Šusteršičevem govoru na shodu v »Unionu«, o osuševanju ljub. barja. G. prof. prosimo, naj le večkrat na shodih volivcev fita »Slovenca«. Uspeh ne bo izostal. Sicer pa ni nič povedal, kako misli liberalna stranka gospodarsko delati na magistratu. — Dr. Triller se je nato že naprej jezil na klopote, ki jih bodo dobili liberalci med piruhi pri velikonočnih volitvah. Cestni zakon, melioracijsko posojilo itd. itd., vse tiste reči, o katerih zabavljice ljudje že težavo poslušajo, ker so vedno ene in iste. Obrtna šola, dekliška šola itd. itd. Na občitek, da prejšnji občinski svet ni ničesar storil za mestne uslužboence, je odgovarjal, da je v zadnjih treh letih dvakrat reguliral plače (pa tako, da so to čutili višji). Ni se sicer dalo vse narediti, čemur pa je kriva splošna draginja. (In splošna liberalna tenoba.) Če bi pa obstal še nadalje prejšnji občinski svet, bi pa še marsikaj koristnega storil. (Dr. Tavčar je nedavno rekel, da je mestno gospodarstvo bilo — zavoženo.) Pogreval je pri ljubljeno pravljico, da bi »Kreditna banka« zidala palačo na zemljišču bivšega vojaškega oskrbovališča, za katere načrte je že plačala 5000 kron (upravni svet tega ni dovolil!), ako bi ne nasprotovala Štefe in Kregar. Premleval je samo stare stvari. Navzoči so se temeljito dolgočasili. — Nato je Bergant izrazil mnenje, da liberalci niso kužni, ker so jedli argentinsko meso. Mi pa smo radovedni, koliko za reveže namenjenega argentinskega mesa je dobil ta petični izkuhar in če je ta »narodni gospodar« porcijone argentinskega mesa kaj ceneje računal. Jezil se je tudi nekaj zaradi »totenkamre«, ki bi jo morala sezidati na novem pokopališču cerkvena uprava, ne pa mestna občina, kakor meni Bergant. No, za liberalce se bo pravočasno preskrbela ob bodočih občinskih volitvah poštena »totenkamra«, ki bo mestni občini le donasala koristi. Shod se je nato končal.

Lj Samoumor pod Rožnikom. Z Viča-Glinca nam pišejo: Včeraj je neki deček našel pod Rožnikom v snegu ležečega mladega že zmrznjenega ustrejenca. Dognalo se je, da je ta nesrečnej tukajšnji župljan Alojzij Selan, lapetnik, star 24 let, član viškega Sokola. Pred nekaj dnevi je že uganjal razne nerodnosti in je v Rožni dolini streljal skozi okno za nekim dekletom. Radi tega ga je orožništvo zasledovalo. V žalostno smrt ga je gnala nesrečna ljubezen in kar je ž njo v zvezi. Tako je imel napisano na oporoki, ki so jo našli tik njega spisano na listku. Prepeljali so ga v viško mrtvašnico, ker se ni vedelo, da je prostor žalosti že na šišenskem svetu.

Lj Ljubljčan pozvan na vseučilišče v Heidelbergu. Privatni docent dr. Ernest Moro je sprejel mesto ravnatelja otroške klinike v Heidelbergu. Rojen je bil profesor dr. Moro v Ljubljani in je zdaj v 40 letu. Bil je asistent dvornega svetnika Eschericha v Gradcu in na Dunaju, zdaj je višji zdravnik na kliniki profesorja Pfaundlerja v Monakovem.

Lj Vaja ljubljanske posadke minulo soboto se je sledeče izvedla: Belgijci in njim pridelnji vojaki so marširali zjutraj do Laverce, kjer so dobili ukaz, naj zasedejo neki most pri Medvodah. Belgijci so na to korakali nazaj proti Ljubljani, popolnoma nepričakovano so zadeli pri Dravljah na sovražnika (ljubljanški brambovski polk z dvema topovoma), ki je bil že razvit in je sprejel vzhodno arnado s hudim brzostreljanjem. Belgijci so se morali hitro umakniti na čeli črti proti Šiški, kjer se je vaja odrobila. Ob povratku v Ljubljano je vzbujala splošno pozornost brambovska godba, ki je svirala večinoma domače koračnice.

Lj Umrl je na Valvazorjevem trgu št. 4 geometer g. Henrik Swalla.

Lj Slovensko deželno gledališče. Jutri prvič nova Albinijeva opereta »Baron Trenk«. V četrtek se opereta ponavlja.

Lj Sumljiva ura. Dne 9. t. m. je prišel nek postaran mož k neki starinarici prodajati srebrno uro. Ker se je starinarici zdela zadeva sumljiva, je ovadila to policiji. Ko je prišel stražnik na lice mesta, jo je bil neznanec že popihal, na kar je policija uro zaplenila. O zadevi je policija poizvedovala in dognala, da je tatvino izvršil 58 let stari Ivan Verbič iz Loga v ljubljanski okolici. Aretovanec je bil že 13krat predkaznovan zaradi različnih deliktov in so ga izročili sodišču.

Lj Javno nasilstvo. Ko je minuli teden v neko šupo prišel 50 let stari vagant Anton Kovač in pričel tam prižigati užigalice, se je med tem posestnik zbudil in postavil neprevidežna pod kap. Kmalu pa se je Kovač zopet povrnil in začel zopet po šupi svetiti. Posestnik boječ se, da mu ponočnjak šupe ne zapali, je šel to naznaniti policiji. Takoj sta se tja podala dva policijska stražnika. Ko sta šla po poljski poti proti šupi, so iznenada začele padati po glavi stražnika pesti. Ko sta stražnika napadala zgrabila, je pričel biti okoli sebe z nogami in rokami in je tudi enega stražnika na nogi telesno poškodoval. Izročili so ga deželnemu sodišču.

Lj Novi poljanski most se bode jutri v torek cel dan in v sredo dopoldne z obremenjenjem preizkušal in ostane zaradi tega za vozni promet ta čas zaprt, na kar občinstvo opozarjamo.

Lj Jadranska banka v Ljubljani. Te dni se je mudil v Ljubljani ravnatelj Jadranske banke. Vršila so se pogajanja z vodstvom Trgovsko-obrtna banke v Ljubljani v ta namen, da bi se Trgovsko-obrtna banka združila z Jadransko banko. Pogajanja so vodila do uspeha in se v kratkem pričakuje, da prevzame Jadranska banka Trgovsko-obrtno banko kot svojo filijalko ter takoj započne v istih prostorih svoje poslovanje. Poznavajoč trgovsko poslovanje Jadranske banke, moremo ta korak smatrati kot novo ero v razvoju naše trgovine. Dodanje delovanje Jadranske banke na denarnem trgu je našlo splošno priznanje, in je dokaz spoštovanja, ki ga ta zavod uživa, dobil izraza v tem, da je trgovski minister imenoval ravnatelja Jadranske banke, gospoda Maksa Antiča za predsednika parobrodne družbe »Dalmacija«.

NOVI DUNAJSKI NUNCIJ.

Uradno se nam poroča, da je postal dunajski nuncij sedanji brazilski nuncij, naslovni nadškof Alessandro Bavonna, ki je bil rojen leta 1856 v Rocci di Cambio. Posloval je kot delegat v Boliviji in v Peru, od leta 1906 je nuncij v Braziliji.

Telefonska in brzojavna poročila.

NOVI TRŽAŠKI ŠKOP.

Dunaj, 23. januarja. Danes ob 11. uri se je vršil v tukajšnji nunciaturi kanonični proces in običajna »Profesio fidei« z novoimenovanim tržaškim škofom dr. Andrejem Karlinom. Proces je vodil uditor msgr. Rossi-Stockalper. Kot prič sta bila dva doktoranda iz Avguštinca: čč. gg. Ivan Tul in Giovanni Marsich, oba duhovnika tržaške škofije.

NEMCI MED SEBOJ.

Komotav, 23. januarja. Tukaj so sklicali za nedeljo svoj shod Vsenemci. Prišla sta na shod tudi spodnještajski poslanec, smešni Malik, in znani urednik lista »Alldeutsches Tagbl.« ter glavni agitator vsenemštva, dr. Ursin z Dunaja. Na shod so pa prišli v velikem številu tudi nemški radikalc, pristaši Wolfa, in drugi Nemci. Ko je dr. Ursin otvoril shod, so začeli radikalc ropotati, da ni mogel govoriti. Dr. Ursin je zaklical, naj se oglašijo tisti, ki odobravajo pravno akcijo s Čehi in hočejo kot »c. kr. radikalc« svoj narod na ta način »izdati«. Nato pa se je večina oglašila za pravno akcijo in za politiko radikalcev. Ker Vsenemcem to ni bilo všeč, se je zopet začel prepir in so nastali viharji, vsled česar je vladni komisar shod razpustil. Nemški radikalc so zapeli »Wacht am Rhein«, dr. Ursin pa jim je zaklical: »Zapojte rajši: Bog obvari, Bog ohrani, vi hochstaplerji!« — Policija je končno nemške brate razgnala. Nato se je vršil shod Vsenemcev po § 2. in sta govorila dr. Ursin ter neizogibni Malik. Gospodje so sklenili resolucije zoper

nemške »izdajalce naroda«, zoper radikalc in njihovega večnega kandidata za nemško krajansko ministrstvo, Pacherja, in se izrekli za neizprosno boj. Nato so priredili demonstracijo in obhod po mestu, pa jih je policija razkropila.

CESAR POTUJE V BUDIMPEŠTO.

Budimpešta, 23. januarja. Tukajšnji listi pišejo, da bo cesar med 6. in 8. februarjem odpotoval v Budimpešto in se ondi dalj časa, več tednov, pomudil.

REFORMA VOJAŠKEGA KAZENSKEGA REDA.

Budimpešta, 23. januarja. Pri ministrskih konferencah se je glede reforme vojaškega kazenskopravnega reda doseglo sporazumljenje v vseh točkah, razun v eni. Upati pa je, da se tudi glede te točke že v prihodnji konferenci doseže popolna edinost.

NOV PREDSEDNIK CENTRALNE STATISTIČNE KOMISIJE.

Dunaj, 23. januarja. Včeraj je naučni minister grof Stürgkh sprejel v avdijenci graškega vseučiliškega profesorja Pichlerja. Govori se, da bo ta postal naslednik finančnega ministra dr. Mayerja v statistični centralni komisiji.

SESTANEK MED NEMŠKIM CESARJEM IN AVSTRIJSKIM PRESTOLNASLEDNIKOM.

Dunaj, 23. januarja. Govori se, da bo nemški cesar Viljem II., ki bo potoval skozi Trst na Krf tekom meseca marca, obiskal avstrijskega prestolonaslednika nadvojvodo Franca Ferdinanda na brionskih otokih.

DOBIČEK LOVSKE RAZSTAVE.

Dunaj, 23. januarja. Danes je bilo načelstvo lovske razstave pri cesarju v avdijenci in mu poročala o uspehu razstave. isti dobiček znaša 700.000 K, ki se bodo porabili za ustanovo za otroke lovcev po poklicu.

POSLANEC UGRON UMRL.

Budimpešta, 23. januarja. Tu je po kratki bolezi včeraj umrl poslanec Gabriel Ugron, znani opozicionalec in košutovski šovinist.

POSLANCA DR. FUNKA ZADEL MRTVOUD.

Dunaj, 23. januarja. Danes zjutraj je poslanca dr. Funka zadel v Litomeščah, kjer je bival, mrtvoud in sicer po desnem delu telesa. Dr. Funke, ki je star 75 let, je bil v petek še čil in zdrav v zbornici. Njegovo stanje je opasno, da si se je zadnji hip nekoliko izboljšalo.

HOMATIJE NA BALKANU.

Solun, 23. januarja. Iz Djakova se poroča, da je 3000 Arnavtov zbežalo v Črnogoro. Na njihovih domovih so turške oblasti našle in konfiscirale orožje, ki so ga dobili bržkone iz Črnogore.

DVA UMORA NA KOROŠKEM?

Govorice, da je v Podkloštru na Koroškem lastnik neke barake umoril več delavcev in meso umorjenih porabil za hrano delavcem, se sedaj pojasnjujejo tako, da sta bila v Podkloštru izvršena

dva umora, ne more se pa govoriti o tem, da bi morilec rabil meso za hrano ljudem. Meseca avgusta lanskega leta je videl 18 let stari strojni kurjač Jožef Knaffl v gozdu, kjer sta se pred dnevi izvršila tudi dva roparska napada, kako je nek mož vlekkel za seboj neko mrtvo moško truplo in s truplom izginil v gozd. Deček je molčal, ker se je bal poti k sodniji, ko je pa nedavno izginil delavec Angelo Bosso je stvar naznanil. Kot sumljivega, da je izvršil ta roparski umor so aretirali lastnika barake za delavce nekega Znidariča, ki pa taji in pravi, da se je Bosso pri njem napil potem pa odšel. Truplo Bossovo so v soboto našli ter je bodo preiskali, da doženejo, ako se je zgodil umor ali ne.

Zalostnim srcem javljamo tužno vest, da je naša nepozabna, iskrena ljubljena hčerka, oziroma sestra, svakinja in teta

Roza Šusteršič
učenka VIII. razreda

danes ob pol 5. uri zjutraj v 14. letu svoje starosti, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, po dolgi in mučni bolezni blaženo v Gospodu zaspala. Pogreb predrage rajnice bode dne 24. januarja t. l. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Salendrova ulica št. 4 na pokopališču pri sv. Križu. Sv. maše zadušnice se bodo brale v stolni cerkvi. Blago rajnico priporočamo v požno molitev in blag spomin.

Ljubljana, dne 23. jan. 1911.

Zalujoči ostali.

TRŽNE CENE.	
Cene veljajo za 50 kg.	
Budimpešta, 23. januarja.	
Pšenica za april 1911	11.35
Pšenica za oktober 1911	10.74
Rž za april 1911	8.09
Oves za april 1911	8.76
Koruzza za maj 1911	5.71

Malo rabljen gramofon
ki je stal nov 300 K, se ceno proda. Kje, povs upravništvo »Slovenca«. 194 e

Stanovanje
tri do štiri sobe, kuhinja, vodovod in poraba vrta se išče za majski termin. R. pl. Eyberger, Ljubljana, Zvezdarska ulica 1. 246

Blagajničarko
ne pod 20 let staro, stanujočo v Ljubljani sprejme **ADOLF HAUPTMANN**, tovarna barv, Ljubljana. 223 3

Potrji globoke žalosti javljamo pretužno vest o smrti našega velecenjenega dragega strica in ujca, blagorodnega gospoda

Deziderija Zebal

c. k. poštnega tajnika v p.

ki je danes, dne 23. januarja t. l. ob 5. uri zjutraj po kratki mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere mirno zaspal v Gospodu.

Pogreb se vrši v torek dne 24. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Knaflova ul. št. 4 na pokopališču k sv. Krištofu.

Sv. zadušne maše se bodo brale v sredo, dne 25. t. m. ob 10. uri dopoldne v cerkvi Marijinega Oznanjenja.

Ljubljana, dne 23. januarja 1911.

Zalujoče rodbine:
Zebal, Hirschmann-Pötzl, Zanoni.

V Ljubljani se posebni parte ne razpošiljajo.

L. Kranjski pogrebni zavod Fr. Dobbert.

H. SUTTNER urar, prva največja domača
exportna tvrdka ur. zlatnine
Ljubljana Mestni trg in srebrnine
Lastna tovarna ur. v Švici.

Tovarniška znamka: „IKO“
Sveta znamka

Briljanti po nizki ceni. Čestit zastranig zlatnine prazno

Slovensko gledališče.

TUJEC.

Dandanašnja legenda s prologom, igro in epilogo. — Spisal Jerome K. Jerome. — Poslovenil Etbin Kristan. — Režiser H. Nučič.

Nekaj čisto izrednega je bila predstava, katero smo videli v našem gledališču preteklo soboto. Malo natančneje podana vsebina utegne zanimati tudi širšo javnost.

V Londonu ima penzijo (stanovanja s hrano) za tujce zadirčna in bevskajoča gospa (ga. Danilova), ki po malem svoje goste slepari prav tako, kakor ti njo. Čudno življenje vlada v tej hiši. Služkinja (gdčna Wintrova) je malomarno dekletje v zanemarjeni obleki, poštena in natančna komaj takrat, ko jo vidi gospa. V penziji stanujejo zanimivi tipi: 40letna koketa (gdčna Šetfilova) s pobarvanimi lici, umetnimi plavimi kodri in v kričeče neokusni obleki; bahav major izven službe (g. Bukšek) z ženo (ga. Bukšekova), s katero se vedno prepira, in s hčerjo (ga. Iličičeva), katera ga zaničuje in išče bogatega moškega; pohoten stariček (g. Bohuslav), kateremu ta zakonski par vsled njegovega bogastva ponuja svojo hčer; reven mlad slikar (g. Šimaček), ki ljubi majorjevo hčerko kakor tudi ona njega, a še ne upata vzeti se vsled strahu pred revščino; baš namerava začeti slikati pornografske slike, da si opomore z malim trudom v kratkem času. Nadaljni gostje v tem brlogu so: rezervirana plemkinja (gdčna Thalerjeva), ki nosi vsled puhle konvencionalnosti črno obleko vsled smrti menda italijanske kraljice; žid (g. Skrbinšek), ki slepari svojo okolico, in aspirant za igralca v varietetu (g. Povhe), ki se odlikuje po posebnih neotesanostih. — Kakšno je potem življenje v tej penziji, si je lahko misliti. Dostaviti moramo še to, da ti ljudje niso kaksi pretirani tipi raznih napak, ampak vzeti iz vsakdanjega življenja, kakršne je videl že vsakdo v več eksemplarjih. Do lepega življenja jim ne zapira poti toliko principijelna hudobnost kakor pa velika slabotnost značaja, odvisnost od puhlic in blaziranosti modernega življenja.

Neprijazno vreme, ki je vladalo že dalje časa, se umakne solncu — v našo plitvo, robato in zraven nesrečno družbo pride — Kristus in se naseli kot tujec, popotnik v baš izpraznjeni sobici te penzije. Na *nadvse zanimiv način nam slika pisatelj že koncem prologa in zlasti v igri, kako Kristus (seveda kot nepoznan tujec) prenovi to družbo. Z vsakim izpregovorom nekaj besed, ki zapuste v dotičnem želo in spravijo njegovo dušo čisto iz ravnotežja. Pri vsaki osebi postopa metodno: pokliče ji v spomin njen boljši del, njene ideale, in jo vname za to, da se jih iznova poprime. Vsakemu pokaže idealni cilj in namen njegovega življenja v zvezi s srečo, ki jo doseže na ta način. Starcu, ki si hoče kupiti za denar dekletje, katero ljubi drugega, svetuje, naj pokaže svojo ljubezen napram dekletu na ta način, da ji omogoči poroko z ljubljencem in si zasluži, da bodo dekletovi otroci izgovarjali njegovo ime s spoštovanjem in hvaležnostjo. Žida, ki ga hoče baš oslepariti, opozori, naj gleda na to, da dela čast svojemu narodu, ki je tako razupit, ki pa šteje mnogo plemenitih zastopnikov. Nališpani koketi dokazuje, da je vsak človek lep in v vsaki starosti; slikarju, da je naloga umetnosti pokazati, kar je na ljudeh lepega; spevokomiku, da je vsak umetnik človekoljub, ki sladi soljudem življenje. Aristokratkinji, ki se dolgočasni v svojem dimbu brez življenske naloge, naloži skrb za padlo sestro; služkinji, ki nosi sramoto plačane uhane, pripoveduje, da je poznal njenega očeta kot vrlega moža, gentlemana. Preveč bi bilo, omenjati vse; to je treba videti in slišati.

V epilogu se zbere vsa družba penzije v jedilnici in mi opazujemo na nji izpremembo, nastalo vsled tujčevih besed. Nudi se nam čisto drugačen prizor kot v prologu: ljubezniva gospa ima v penziji ljudi, ki se kljub temu, da plačujejo, počutijo kot dragi gostje. Pomaga ji ljubka, vestna služkinja. Prejšnji stariček-ženin plača veliko nagrado za slike mlademu slikarju, ki se poroči z majorjevo hčerko. Žid opusti svoje goljufije. Prejšnji neotesanec je ljubezniv koncertni komik, ponosna plemkinja postane skrbna, ljubeča sestra in nališpana koketa nastopi zopet kot skromna dama. Nato tujec odide mirno in tiho kot je prišel.

Nemogoče je seveda, podati vsebino dela v obliki, ki bi res malo predčela original. Mislim, da je naredila predstava na marsikoga podoben vtis kot na Zupančiča Bilekov »Kropilnik«

(gl. zbirko »Čez plan«) in da je ta in oni zdihnil sam pri sebi: »Naj bi prišel ta tujec tudi k nam, naj bi prišel tudi — k meni . . .!«

Z napeto pozornostjo je pričakovalo vse zlasti nastopa g. Nučiča kot Kristusa in spremljalo z napeto pozornostjo vsako njegovo besedo, vsako najmanjšo kretnjo. Vloga je gotovo izredno težka. Ena napačna gesta, en napačen naglas — in iluzija pade v vodo. Pri g. Nučiču se to ni zgodilo. Skozi in skozi je ostal sebi strogo konsekventen. Njegov glas je bil sedaj mil in ljubeznjiv, sedaj resen in odlöčen, kakor je zahtevala situacija. — Kaj naj porečemo o drugih igralcih? Pisec teh vrstic ni bil nikdar med onimi, ki bi sodili o igranju na našem odru splošno neugodno. Da ni vse tako dovršeno kot v velikomestnih gledališčih, se razume samoobsebi. Saj se igrajo tam iste igre dannadan in se igralcu izplača, zamisliti se v vlogo do dovršenosti. Poleg tega imajo že vsa boljša dela takorekoč svojo zgodovino, kako naj se igrajo, in ima vsakdo priložnost, opazovati slavne interprete glavnih vlog po raznih odrih. Pri nas pa mora biti vsaka vloga zamišljena več ali manj samoniklo, in kljub temu smemo biti ponosni na način, kako se uprizar pri nas marsikaka igra, dasi se igra morebiti v celoti samo parkrat. — Ga. Danilova je ugajala vseskozi, prav tako kot ropotajoča voditeljica penzije kakor pozneje kot prijazna gospa. O gdčni Wintrovi velja isto; svojo precej veliko in ne lahko vlogo je rešila naravno in ljubko z znano svojo spretnostjo. Užitek je bil, gledati g. Bohuslava in njegovo klasično metamorfozo iz odurnega starea v ljubeznivo dobričino, istotako izpremembo gdčne Šetfilove iz zoprne nališpanke v solidno priletno damo. Fino zadeta je bila blazirana plemkinja gdčna Thalerjeva. Pri igri g. Skrbinška se je poznalo na vseh kretnjah, da je s pridom opazoval žide. Tudi v maski je bil podoben »tolovaju«, kot ga imenuje gledališki list. Vlogo osivelega, a še mladostno živahnega majorja je igral dobro gosp. Bukšek, istotako njegovo ženo ga. Bukšekova. Ga. Iličičeva je bila dober tip razvajenega dekleta. Gg. Povhe in Šimaček sta bila primerna.

V prologu se je enkrat opazilo, da je bil oder predolgo prazen; a to je malenkost, ki celotnega vtisa ne moti.

Končamo z željo, da se o opravičenosti naše pohvale prepriča vsak bralec osebno pri reprizi. I. Dolenc.

Po prestanih ošpicah

Pristna le s to znamko — ribičem — kot garancijskim znakom SCOTT-ovega ravnarja.

je glavna stvar, da se moči zopet zelo hitro ponove in s tem odstranijo nevarne komplikacije. Scott-ova emulzija je za ta namen materi najboljši prijatelj. Scott-ova emulzija obstoji v glavnem iz najčistejšega in najboljše ter najbolj učinkujočega norveškega ribjega olja in je kljub temu skozi in skozi slastnejša, lažje prebavna in bistveno bolj učinkujoča kot navadno ribje olje.

Scott-ova emulzija

je zelo zanesljivo, gotovo in izborna krepilno sredstvo, ki vam bo gotovo prineslo zanesljiv uspeh.

Cena izvirni steklenici 2 K 50 vin.

Dobi se v vseh lekarnah.

+ 249

Tužnim srcem javljamo cenjenim sorodnikom, prijateljem in znancem prezalostno vest o smrti naše preljubljene soproge, oziroma matere in sorodnice

Katice Habjan

katera je v noči 19. prosinca 1911 ob polu 12. uri v 27. letu starosti, previdena s svetotajstvi, po dolgi mučni boleznini na veke zaspala.

Truplo nepozabne pokojnice se je položilo materi zemlji dne 21. prosinca popoldne, na pokopališču Anabihl pri Celovcu.

Celovec, 20. prosinca 1911.

Marija in Ana Suhar, mati in sestra. — Rudolf, c. kr. rač. podčastnik, soprog. — Dantosa, hčerka. — Ferdö, c. kr. orožniški stražmojster, svak.

Dekle

poštenih starišev, 16 let staro, s primerno šolsko izobrazbo, želi vstopiti kot učenka v kako trgovino z mešanim blagom v mestu ali na deželi. Naslov nove upravnistihe lista.

Perutnina! Meso! Maslo!

pošilja se povsod franco po povzetju, vse po 5 kg po pošti; 1 gos ali 3 do 4 race, oskubljenе kokoši ali kokoši za juho, mehke, tolste, sveže zaklane, oskubljenе K 6-50; goveje in telečje meso, sveže, zadnji del K 6-—, kravje mleko, naravno maslo K 10-50; kokoši ki sedaj že pridno neso jajca, italijanske pasme, l. 1910 zgodnji rod, poljubne barve, zajamči se, da pride vse živo, franco povsod: 3 kosi s petelinom K 7-—; 6 kosov s petelinom K 14-—; 12 kosov s petelinom K 24-—, 251 (1)

B. MARGULES, BUCZACZ.

Zaradi smrti trgovca se takoj odda dobro založena in dobro idoča

trgovina s papirjem

galanterijo in šolskimi potrebščinami

na velikem trgu z zelo živahnim prometom v središču Ljubljane. — Naslov nove uprava. „Slovenca“.

219 3-1

Rabljeni

pisalni stroj

sistema REMINGTON

se proda po zelo nizki ceni. Vprašanja naj se izvolijo nasloviti na poštni predal st. 76 v Ljubljani. 196 3

Poročni prstani

močni v zlatu, na trpežnosti neprekosljivi, 1 par od 7 K naprej v modernih fazonah, graviranje brezplačno

FR. CUDEN

urar in trgovec
Ljubljana

samo Prešernova ulica štov. 1.

Največja zaloga stenskih ur. — Ceniki zastoj tudi po pošti. 121

Opr. št. Nc VII/III

Dražbeni oklic.

Po javni dražbi in iz proste roke se bode prodalo dne

27. in 28. januarja 1911

dopoldne ob 9. uri v Ljubljani: v skladišču Tomanova ulica, v pisarni Trdinova ulica št. 3, v skladiščih pri Perhovcu in pri Anžoku v Sp. Šiški in sicer: razne moke, otrobi, vreče, sodi, razno orodje, steklenice, 1 pisalni stroj, električne svetilke, trgovske knjige „Journal“, papirni material, razna sobna pisarniška in skladiščna oprava, dvigala, tehtnice, ročni voziček itd. Reči se smejo ogledati pol ure pred prodajo.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani

218 oddelek V, dne 14. januarja 1911.

Dražbeni oklic.

A I 811/10, A I 14/11
9 4

Prodalo se bode dne:

26. januarja 1911 v Ljubljani, Cesta na loko hiš. št. 18,

27. januarja 1911 v Novem Udmatu hiš. št. 9, vsakokrat ob 9 uri dopoldne

razna sobna oprava, obleka, zlata ura in dr.

Reči se smejo ogledati pol ure pred prodajo v navedenih hišah.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani

oddelek XI. dne 21. januarja 1911.

Dražbeni oklic.

E 73/11
1

Prodalo se bode dne 3. in 4. februarja 1911 dopoldne ob 9 uri v Ljubljani, Šelenburgova ul. 6. na javni dražbi:

prodajalna miza, predpasniki, bluže, otroške obleke, nogavice, različne spodnje hlače, srajce, rokavice, robci, eno staro kolo in ena srebrna ura z verižico.

Reči se smejo ogledati pol ure pred prodajo v navedeni hiši.

Na dan 19. januarja 1911 določena prodaja teh stvari se vsled zadržka ni vršila.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani,

oddelek V. dne 16. januarja 1911.

V najem se da pod zelo ugodnimi pogoji dobro idoča

trgovina z mešanim blagom

v lepem kraju na Gorenjskem, oddaljena 4 minute od kolodvora. V kraju samem je tudi tovarna s kakimi 400 delavci. Odda se lahko takoj oziroma s 1. februarjem 1911 Ponudbe naj se pošiljajo oziroma naslov se izve pri upravnistihe „Slovenca“. 236 (3)

Vsak dan sveže

pustne krofe

priporoča

Jakob Zalaznik

pekarija in slaščičarna

Ljubljana, Stari trg štov. 21.

Podružnice:

Kolodvorska ulica št. 6

Mestni trg št. 6.

Absolvent trgovske šole

z večmesečno prakso, zmožen slovensčine, hrvaščine in nemščine, nemške stenografije ter deloma laškega jezika 226

==== išče službe. ====

Ponudbe pod J. K. na upravo tega lista.

LENASI & GERKMAN

Ljubljana, Stritarjeva ulica 4.

Sulno, kargarn, damsko blago, delen, batist, zefir, kreton, platno, šifon, gradl, garniture, preproge, zavese, odeje, pletl, šerpe, rute v veliki izbiri.

SOLIDNE CENE.

351

FRANC SOUVAN SIN
manufakturna veletrgovina
v Ljubljani
Mesni trg št. 22 in 23.
1816 1 Narodno podjetje.
Nizke cene. Solidna pos. reža.

Razpis sekundarske službe.

V deželni bolnici v Ljubljani je popolniti dve službe sekundarjev. Službena doba sekundarija v deželni bolnici traja dve leti, lahko pa se podaljša za eno ali dve leti, če sekundarij za to prosi.

Adjutum, ki ga dobiva sekundarij je odmerjen v prvem službenem letu z 2000 K, v drugem letu z 2400 K in od tretjega leta dalje z 2800 K. Poleg adjuta ima sekundarij prosto stanovanje v deželni bolnici.

Sekundarij ne sme biti oženjen in tudi ne sme izvrševati zunanje zdravniške prakse.

Prosilci za razpisane službe predložijo naj svoje s krstnim listom, z dokazili o usposobljenosti in o znanju slovenskega in nemškega jezika podprte prošnje

do 20. februarja 1911

vodstvu deželnih dobrodelnih zavodov v Ljubljani.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 20. januarja 1911.

240

Hliša

enonadstropna, s šestimi sobami v Rožni dolini št. 217 pri Ljubljani se proda. Leži nasproti pekarije.

Lep lokal

za trgovino se odda s 1. svečanom zraven trgovine Janko Češnika, Lingarjeva ulica.

Natančneje se poizve istotam.

1. tiskar prve največje slovenske svečarne v Gorici
ulica sv. Antona št. 7.

Priporoča prečistiti duhovščini, slav. cerkvenim oskrbništvom in p. n. slavnemu občinstvu 3315

čebelno-voščene sveče, zvitke, kadilo, med itd. itd.

Ka'ovest izdelkov in nizke cene izključujejo vsa konkurenca.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Dekle z biseri. Povest iz Neronove dobe. 13. zvezek ljudske knjižnice. K 2-20, vezano K 3-20. — Navedena povest je istinito biserna povest, ki bo bravca privezala nase z neodoljivo silo in se mu po svoji krasni vsebini nezbrisno vtisnila v spomin.

Knjiga o lepem vedenju. Spisal Urbanus. K 3-—, elegantno vezano K 4-—. — Ze dolgo smo občutno pogrešali točnega navodila za olikano in oglašeno vedenje v družbi, kajti ne le naše ljudstvo, temveč tudi izobraženec mora imeti vočkrat pri roki zanesljivega svetovalca, kako mu je pri tej in oni priliki v družabnem življenju nastopati, da se ne zameri in ne pride v zadrego. Tej potrebi bo ta knjiga v vsakem oziru odpomogla.

Sociologija. Spisal dr. A. Ušeničnik. K 8-50, vezano K 10-80. — Celo veliki narodi nimajo dela, ki bi se moglo po znanstveni temeljitosti in obsežnosti ter po strokovni popolnosti meriti z navedenim delom našega domačega učenjaka. Dr. Ušeničnikovo sociologijo smemo s ponosom uvrstiti med najodličnejša dela svetovne znanstvene literature.

Poezije Anton Medved. e.

I. del K 3-80, elegantno vezano K 5-—; — II. del K 4-—, elegantno vezano K 5-40. Poezije Medvedove, ki je pač ena naših najkrepkejših in najizrazitejših pesniških individualnosti, so v kras vsakemu slovenskemu domu.

Leposlovna knjižnica:

1. zvezek: **Barbara**. Pavel Bourget. — Kalan. Roman. K 2-—, vezano K 3-—.
2. zvezek: **Stejni kralj Lear**. Ivan Turgenjev. Povest. K 2-40, vezano K 3-40.
3. zvezek: **Saraza**. Fran Virant. — Boleslav Prus. Povest. K 2-40, vezano K 3-40.
4. zvezek: **Ponižani in razaljeni**. F. M. Dostojevskij. — Vladimir Levstik. Roman v štirih delih in z epilogom. K 3-—, vezano K 4-20.
5. zvezek: **Čobzar**. Taras Ševčenko. — Josip Abram. Izbrane pesmi. Z zgodovinskim pregledom Ukrajine in pesnikovim življenjepisom. K 2-40, vezano K 3-—.
6. zvezek: **Mož Simona**. Champol. V. Levstik. Roman. K 1-40, vezano K 3-—.
7. zvezek: **Edemey**. Taras Ševčenko. — Josip Abram. Poem z zgodovinskim uvodom o hajdarskih (Kobzar II. del.) Brošura K 1-50. (VI. in VII. zvezek skupno K 3-40, vez. K 4-50.)
8. zvezek: **Do'na arvi**. (Glenannar.) A. Sheehan. — Fran Brezar. Povest iz irskega življenja. K 4-20, vezano K 5-80.
- Kacijanar**. Anton Medved. Tragedija v petih dejanjih. K 1-40, vezano K 2-40.
- Roma**. Silvin Sardenko. Poezije. K 2-—, vez. K 3-20.
- Andrej nofer**, tirojski junak. Fran Rihar. Ljudska igra v petih dejanjih s predgovorom in slikovno sliko (18 moških, 4 ženske vloge). K 2-—, deset izvodov K 5-—.
- Črna žena**. Povest iz domače zgodovine. K 1-40, vezano K 2-—.

Ljudska knjižnica:

1. zvezek: **Zaumenje štirih**. Conan Doyle. Londonska povest. K 1-60, skupaj vezan z II. zvez. K 1-80.
2. zvezek: **Darovana**. Alojzij Dostal. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. K 1-60, skupaj vezan s I. zvezkom K 1-80.
3. zvezek: **Jernač-Zmagovač**. Henrik Sienkiewicz. — Fran Virant. Povest. — **Med plazovi**. Artur Achleitner. Povest tirolskega gorskega zupnika. K 1-60, skupaj vezan s VI. zvezkom K 1-40.
4. zvezek: **Malo življenje**. Dr. Fran Detela. Povest. K 1-—, vezano K 1-90.
5. zvezek: **Zadnja kmečka vojska**. Avgust Šenoa. Zgodovinska povest iz leta 1573. K 1-60, vezano K 2-60.
6. zvezek: **Gozdarjev sin**. Fran S. Finžgar. Povest. K 1-—, skupno vezano s III. zvezkom K 1-40.
7. zvezek: **Prihajač**. Dr. Fran Detela. Povest. K 1-40, vezano K 1-70.
8. zvezek: **Pasjeglavci**. Alojzij Jirasek. Zgodovinska povest. — **Kristusove legende**. 1. Vodnjak modrih mož. — 2. Betlehemska detece. — 3. Sveta noč. — 4. Beg v Egipt. — 5. V Nazaretu. — 6. V templju. — 7. Taščica. —

Splošno priljubljeni ljudski pisatelj nam tu slika v krasni povesti življenje na kmetih z vso svojo resnobo in težavami ter nam predločuje ljudstvo resnično tako, kakršno je.

8. Naš gospod in sveti Peter. K 2-20, vezano K 3-20.
Velika zgodovinska povest kmečkega punta na Češkem.

9. zvezek: **Alešovec, Kako sem se jaz likal**. I. del. K 1-20, vezano K 2-—.
10. zvezek: **Isto II. del**. K 1-20, vezano K 2-—.
11. zvezek: **Isto III. del**. K 1-20, vezano K 2-—.
12. zvezek: **Dolžan, iz dnevnika malega poredeca**. K 1-40, vezano K 2-30.
13. zvezek: **Haggard, Deale z biseri**. K 2-—, vezano K 3-20.

Povesti slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo. Andrej Kalan. Nova zbirka. I. zvezek. K 1-80.
Zadnji dnevi Jeruzalema. (Lucij Flav.) J. Spillmann J. D. Zgodovinski roman. 2 dela. K 3-80, vezano K 5-40.

Za križ in svobodo. Igrokaz v petih dejanjih (6 moških in 1 ženska vloga). K 1-50, pet izvodov in več po K 1-35.

Posebno za mladeniška društva pripravna igra polna navdušenja za krščanska načela.
Slovenska apostola. Sardenko. Zgodovinska igra. Ob 1025 letnici Metodove smrti (885—1910). K 1-20.

Slomšek o sv. Cirilu in Metodu. Ob 1025 letnici Metodove smrti (885—1910). K 1-—.

Krek, Turški križ. (Igra v štirih dejanjih.) — **Tri sestre**. (Igra v treh dejanjih.) K 1-—, 10 izvodov K 8-—.

Vsebinska obeb, za mešane vloge prirejenih iger, je tako zanimiva ter za oder tako siljamo prirejena, da se bodeta radi svoje lahke uprizorljivosti gotovo kmalu osvojili naše ljudske odre.

Zbirka ljudskih iger; dosedaj 11 zv. po K 1-80.

Ta zbirka je zlasti za naša izobraževalna društva, pa tudi za druge odre ljudskega in diletanškega značaja neobhodno potrebna; igre se dajo vse brez posebnih pripomočkov lahko uprizoriti.

- Vsebinska:
1. zvezek: se začasno ne dobi.
 2. zvezek: **I. Vedeževalka**. Gluma v enem dejanju. (6 moških vlog.) — 2. **Kmet-Herod** ali gorje mu, ki pride dijakom v roke! Burka s petjem v dveh dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. **Zupan sardanski ali Čar in tesar**. Veseloigra v treh dejanjih. (10 moških vlog.) — 4. **Jeza nad petelinom in kes**. Veseloigra v dveh dejanjih za dekleta. (5 ženskih vlog.) K 1-80.
 3. zvezek: **I. Mlini pod zemljo ali zadnje ure poganstva v Rimu**. Igra v petih dejanjih. (10 moških oseb.) — 2. **Sanje**. Igra s petjem v petih dejanjih. (11 moških vlog.) — 3. **Sveta Neža**. Igrokaz v dveh dejanjih. (12 ženskih vlog.) K 1-80.
 4. zvezek: **I. Dr. Vsezal in njegov sluga Štipko Tiček**. Veseloigra v dveh dejanjih. (8 moških vlog.) — 2. **Vaški skopuh**. Igrokaz v treh dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. **Novi zvon na Krtinah ali srečna sprava**. Selska igra v treh dejanjih. (8 moških vlog.) — 4. **Zakleta**

soba v gostilni pri „zlato goski“. Burka v enem dejanju. (6 ženskih vlog.) K 1-80.

5. in 6. zvezek: **I. Garcia Moreno**. Zaloigra v petih dejanjih. (16 moških vlog.) — 2. **Krčmar pri zvitem rogu**. Burka v enem dejanju. (5 moških vlog.) — 3. **Kukavica modra ptica ali boj za doto**. Veseloigra v štirih dejanjih. (8 ženskih vlog.) — 4. **Sveta Cita**. Slika iz njenega življenja v treh dejanjih. (9 ženskih vlog.) — 5. **Pri gospodi**. Zaloigra v dveh dejanjih. (5 ženskih vlog.) — 6. **Črevljar**. Veseloigra v treh dejanjih. (6 moških vlog.) — 7. **Kmet in fotograf**. Komičen prizor. (3 moške vloge.) — 8. **Kovačev študent**. Burka. (6 moških in 1 ženska vloga.) K 1-60.
7. in 8. zvezek: **I. Sinovo maščevanje ali spoštuj očeta**. Igrokaz v treh dejanjih. (8 moških vlog.) — 2. **Za letovišče**. Burka enodejanska. (12 moških vlog in 2 otroka.) — 3. **Občinski tepček**. Veseloigra v treh dejanjih. (13 moških vlog.) — 4. **Dve materi**. Igrokaz s petjem v štirih dejanjih. (12 ženskih vlog.) — 5. **Nežka z Bleda**. Narodna igra v petih dejanjih. (19 ženskih vlog.) — 6. **Najdana hči**. Igra za ženske vloge v treh dejanjih. (9 ženskih vlog.) K 1-60.
9. zvezek: **I. Na Betlehemske poljanah**. Božična igra v treh dejanjih. (9 moških vlog.) — 2. **Kazen ne izostane**. Igra v štirih dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. **Očetova kletev**. Igra v treh dejanjih. (16 moških vlog.) — 4. **Čašica kave**. Veseloigra v enem dejanju. (8 ženskih vlog in dva otroka.) K 1-80.
10. zvezek: **I. Fernando strah Asturije ali izpreobrnjenje roparja**. Igrokaz v treh dejanjih. (11 moških vlog.) — 2. **Rdeči nosovi**. Burka v enem dejanju. (7 moških vlog.) — 3. **Zdaj gre sem, zdaj pa tja**. Burka v enem dejanju. (5 moških vlog.) — 4. **Poštna skrivnost ali začarano pismo**. Burka v enem dejanju. (7 moških vlog.) — 5. **Strahovi**. (3 ženske vloge.) K 1-80.
11. zvezek: **I. Večna mladost in večna lepota**. Igrokaz v treh dejanjih. (14 ženskih vlog.) — 2. **Repoštev**, dub v krkonoskih gorah ali vsega je enkrat konec. Carobna burka v petih dejanjih. (9 moških vlog.) — 3. **Prepirljiva sosedanli boljše je kratka sprava kot dolga pravda**. Burka v enem dejanju. (4 moške vloge.) K 1-80.
12. zvezek: **(Za moške vloge)**: Izgubljen sin. V ječi. Pastirci in kralji. — **Za ženske vloge**: Ljudmila. Plansarica. K 1-80.
13. zvezek: **(Za ženske vloge)**: Vestalka. Smrt Marije Davice. Marijin otrok. K 1-80.
14. zvezek: **(Za ženske vloge)**: Junaška deklica. Devica Orleanska. — **Za moške vloge**: Sv. Boštjan. — **Za otroške vloge**: Materin blagoslov. K 1-80.
15. zvezek: **(Za ženske vloge)**: Fabiola in Neža. — **Za moške vloge**: Turki pred Dunajem. K 1-80.

Navedene igre so si vsled lahke uprizorljivosti in krasne vsebine v najkrajšem času osvojile vse naše domače odre.

Use te knjige se dobe v Katoliški Bukvarni v Ljubljani, v knjigarni „I trija“ v Kranju in I. Krajec nosl. v Novem mestu.